

Posudek vedoucích
Martin Kolář

Martin je velmi výrazným autorem s výjimečnou energií a pracovním nasazením. Zároveň je otevřený, přemýšlivý a citlivý společník a spolupráce s ním pro nás byla velkým potěšením.

Je vybavený mimořádnou řemeslnou zručností, která v jeho případě není samoúčelná. Ta pro něj představuje výhodu i trochu trápení. Vždy v sobě nese nebezpečí příliš snadno dosažitelné atraktivnosti. Je si toho vědom a určitou "líbivost" záměrně přehání a přetváří do monstrózních poloh, balancuje na hraně kýče, spojuje nespojitelné, používá vyostřené barevné kombinace na hraně snesitelnosti pro oko.

Martinův formální výraz stále stojí na perfektně provedených přechodech, až obsesivní tvarové čistotě. Martin dříve tuto schopnost používal k zobrazování lidských (často dětských) figur až umělým, zneklidňujícím způsobem. Stavěl do kontrastu dětskou bezprostřednost s nenávisnými škleby, zbraněmi, někdy odkazy k agresivní sexualitě.

Jeho práce neustále prochází dynamickým vývojem.

Od přímočarých sdělení dospěl k větší nejednoznačnosti a hravosti. V minulém roce si vyložene "zařádl" a vyzkoušel si práci s různými materiály a objekty. Vzniklé fluorescentní chobotničky a ufoni měli daleko k uhlazené estetice maleb. Poslední obrazy si nadále zachovávají "útočnou" energii, ale nejen to - zároveň diváka vtahují dovnitř a znejistují.

S časem se v Martinově práci objevuje stále přesvědčivější práce s prostorem obrazu, od plošných až plakátových řešení dochází k vrstvení plánů a optické hloubce. V obrazech můžeme bloudit a ztrácet se.

Martin má svůj osobitý, potemnělý smysl pro humor, který se naplno projevuje v textech jeho hudebních improvizací a čím dál víc se objevuje i v jeho obrazech. Přitom obrazy nepůsobí příliš vtipně, spíš znepokojivě. Vystihují určité apokalyptické předtuchy, které mnozí z nás cítí v poslední době. Ale v Martinově podání zkáza světa nepůsobí pateticky, ale svým způsobem hravě a rozverně. Pracovně jsme Martinův přístup pojmenovali "rozpuštělý nihilismus".

V diplomovém roce si Martin zvolil monumentální formáty, což bylo novou výzvou, se kterou si dokázal poradit.

Kompozičním základem většiny obrazů je smotanec, zauzlení, propletení. Vše je do sebe zašmodrchané, postavy jsou vzájemně propojené do prostorového labyrintu, navzájem se přitahují a ohrožují.

Martin sám píše v obhajobě, že psychologie a osobní vztahy jsou pro něj důležitějším tématem než společenská kritika. My jako diváci však tuto rovinu postřehneme jen stěží, nebo po velmi pozorném prohlížení. Na první pohled obrazy působí právě až angažovaně kriticky. Martinovy malby stojí na zajímavém paradoxu - jejich skutečný smysl zůstává dobře utajený, ale přesto působí velmi přesvědčivě.

V něčem je jeho práce příbuzná s klasickým pop-artem nebo s postmodernismem, ale na rozdíl od nich vyvolává pocity ohrožení a zmatku. Konzum se tu už dávno stal přirozenou součástí existence, přidala se dezorientace a pocit nebezpečí.

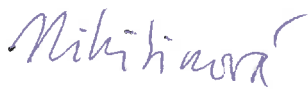
Svým způsobem obrazy připomínají i eklektiku 19. století, konkrétně mícháním stylů z různých historických období i uhlazenou formou, navíc doplněné novými trendy z internetu. Ne náhodou Martin obohatil svou instalaci biedermaierovskými dekoračními prvky ve stylu Minecraftu.

Důležitým prvkem se stává právě autorův výběr z existujících postav a kulturních kódů a mixování toho všeho dohromady svým osobitým způsobem a vytvoření zvláštního emočního napětí s dávkou ironie.

Nehledě na Martinův suverénní malířský projev, sám autor neskrývá svou určitou vnitřní nejistotu ohledně obsahové stránky vlastní práce a kontextu, ve kterém se ocitá. To je na jednu stranu pozitivní - diplomant je otevřený dál se rozvíjet a hledat nová východiska. Na druhou stranu bude skvělé, když bude dál pracovat na získání většího přehledu o současném umění a zároveň na rozšíření obzoru i mimo svou spřízněnou bublinu. To mu umožní získat ještě trochu víc odstupů a vnitřní jistoty, rozlišit, co je jeho vlastní volba a co je vliv okolí, nabýt hlubší pochopení souvislostí, na kterých jeho tvorba spočívá. Jsme si jisti, že po škole Martina čeká úspěch a zájem o jeho práci, ale bude důležité, aby se správně zorientoval a nedostal se do kontextu, který mu nebude blízký.

Práci hodnotíme známkou výborně a těšíme se na budoucí vývoj.

Alice Nikitinová
Matěj Smetana

9.6.2025